

[Poul Møller.]

til at blive sat i skat af deres fremtidige indkomst. Denne ændring vil medføre, at ældre borgere ikke af skattereglerne opfordres til at bruge opsparede midler, inden de fratræder deres stilling, men at de tværtimod sikres, at deres opsparing kommer dem selv og ikke skattevæsenet til gode.

Virkningen af disse forslag vil fremgå af de udføreligt optrykte tabeller, der ledsager forslaget. For konstante indtægter fra 1958 og 1959 vil det betyde væsentlige lettelser med hovedvægten lagt på mellemstanden, hvis skattebyrde af alle anerkendes som uforholdsmæssig hård i vort land. Men for alle indtægter medfører forslaget lettelser. For indtægter, der er steget, vil lettelsen naturligvis blive mindre i forhold til indeværende års skat, men det må erindres, at disse indkomster står over for en meget betydelig skattestigning, hvis skatte-lovene ikke ændres.

I bemærkningerne har vi redegjort for motiverne til forslaget om ophævelse af de statslige ejendomsskatter. Jeg tror, at denne lettelse ligesom nedsættelsen af aktieselskabsskatten vil få gunstige virkninger for vore erhverv.

I det høje ting er der i årenes løb talt mange ord om en skattereform, og der har stort set været enighed om mange af de principper, der er nedfældet i dette forslag. Men økonomiske omstændigheder har hidtil afholdt tinget fra at handle. Nu er mulighederne imidlertid til stede, og behovet for en skattereform, der er vor tids største sociale problem, presser sig på med stigende styrke. Jeg skal derfor anbefale det høje ting ikke at forpasse tidspunktet, men at underkaste det nu fremsatte forslag en velvillig behandling, så borgerne bliver i stand til at tjene mere, spare mere og eje mere.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte forslag til folketingsbeslutning vil blive omdelt.

Da der kun er én tingsekretær til stede, må der konstitueres en sekretær. Jeg beder det ærede medlem hr. Hartling om midlertidigt at fungere som sekretær.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer m. v.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2756).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 124 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om en særlig ydelse til enlige mødre.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2762).

Der var stillet følgende ændringsforslag:

Af *Ragnhild Andersen, Fuglsang, Alfred Jensen, Lynnerup Nielsen og Petra Petersen:*

Til § 1.

Efter bestemmelsens sidste ord „hver gang på 100 kr.“ tilføjes: „for hvert barn. Denne ydelse er skattefri.“

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ragnhild Andersen: Den kommunistiske gruppe har, som vi bebudede det ved første behandling, stillet et ændringsforslag til lovforslaget om denne særlige ydelse til enlige mødre. Ændringsforslaget er ganske kort og ikke spor kompliceret. Det går ud på, at mødre, som har flere børn at forsørge, skal have 200 kr. årlig for hvert barn, de har i hjemmet, og at denne særlige ydelse, som jo kun gives til enlige mødre, der er berettiget til at få børnebidrag eller har så

[Ragnhild Andersen.]

lave indtægter, at de ville være berettiget dertil, hvis de ikke fik penge fra faderen, skal være skattefri. Som det er nu, og som det vil blive efter ministerens forslag, vil den enlige moder få 2 gange 100 kr. om året, uanset om hun har et eller flere børn i hjemmet.

Jeg har faktisk allerede ved første behandling begrundet, at det er påkrævet at give netop de enlige mødre med flere børn en forhøjet ydelse. Jeg har henvist til, at mit parti allerede i flere år har ønsket en højere ydelse og har gjort sig til talsmand for det ved behandlingen af disse lovforslag, og at vi mener, denne gruppe, de enlige mødre, hører til de vanskeligst stillede forsørgere og derfor har krav på en ganske særlig omsorg fra samfundets side. Jeg kunne også henvise til, at alle, der befatter sig med familiepolitik og udtaler sig derom, må erkende, at man ikke kan forsørge et barn for mindre end 1 500 kr. årlig, og at det er meget svært for mødre, som har flere børn, at skaffe de penge til veje, der skal til. Det er så svært, at de ikke kan klare at skaffe ordentlige boligforhold og ordentlige familieforhold.

Jeg har allerede ved første behandling sagt, hvordan betænkningen „Den enlige moder“ påviste de enlige mødres mange og store problemer, uden at der er gjort noget synderligt for at komme dem til hjælp. Jeg kan også ved denne lejlighed tilføje, at de, der befinder sig så meget i vor store by, som medlemmerne af det høje ting gør, vil opdage, at der ude i baggårdskarreerne på Nørrebro eller Vesterbro eller ikke langt fra, hvor jeg selv bor, i Nansensgade, i sådan et kompleks som „Sibirien“, bor talrige enlige mødre med deres børn, fordi deres økonomi ikke levner dem mulighed for at flytte til en bedre bolig. Det er af den grund, den kommunistiske gruppe mener, at man bør give større hjælp til de mødre, der har flere børn, og det er derfor, vi har stillet vort ændringsforslag.

Vi mangler i allerhøjeste grad her i landet en virkelig familiepolitik, en virkelig børnerenteordning, som ikke alene omfatter de enlige mødre, men alle vanskeligst stillede forsørgere. Den kommunistiske gruppe har i mange år talt for dette og stillet forslag herom, men da de øvrige partier

ikke har omfattet problemet med samme sympati — de har stemt vore forslag ned eller sendt dem i udvalg, hvor der ikke er gjort noget ved dem — er der ikke fremkommet noget forslag herfra om en egentlig børnerente. Det, vi har i dag, er, som alle ved, en afløser for de tilskud, som tidligere blev givet, og som, da tilskudsordningerne bortfaldt, blev erstattet af den alt for utilstrækkelige børnetilskudsordning, som findes i skatteloven.

Ordnningen efter det ændringsforslag, den kommunistiske gruppe har stillet i dag, tilsigter ikke at træde i stedet for en almindelig børnerente, som vi stadig finder det meget påkrævet at få gennemført. Det tilsigter at give de allervanskeligst stillede forsørgere en håndsækning, og jeg har allerede ved første behandling påvist, at der nu spares 7 mill. kr. i børnetilskud. Det viser bedst, hvilken vej det går i den såkaldte velfærdsstat. Militærudgifterne kan udmærket gå op, medens børnetilskuddene går ned, og det finder vi ikke er rigtigt. Vi finder, at der her er tale om en gruppe forsørgere, der hører til de allervanskeligst stillede. Det er ikke os alene, der har opdaget det, det har mange andre opdaget, men vi har tilladt os at stille ændringsforslag, og jeg opfordrer medlemmerne af det høje ting til at give de enlige mødre denne håndsækning ved at stemme for ændringsforslaget.

Kaj Andresen: Jeg har ved første behandling på mit partis vegne anbefalet det af ministeren fremsatte lovforslag om en særlig ydelse til de enlige mødre svarende til de ydelser, der tidligere er udbetalt, og jeg skal derfor anbefale at stemme imod det af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen m. fl. stillede ændringsforslag.

Søren Andersen: Jeg skal på mit partis vegne anbefale at stemme imod det ændringsforslag, der er stillet af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen m. fl., og at stemme for det af ministeren fremsatte lovforslag.

Gertie Wandel: Da mit partis ordfører, det ærede medlem fru Erna Sørensen, er syg, skal jeg anbefale, at vi stemmer for

[Gertie Wandel.]

ministerens lovforslag. Mit parti kan ikke tiltræde det af kommunisterne stillede ændringsforslag.

Else Zouthen: På det radikale venstres vegne skal jeg sige, at vi har bemærket, at den højtærede minister i sin fremsættelsestale har hentydet til, at han er ved at udarbejde forslag til en virkelig familiepolitik. Vi vil derfor stemme for ministerens lovforslag og kan ikke stemme for det af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen m. fl. stillede ændringsforslag.

Ayoë Herbol: Også retsforbundet ser hen til det af den højtærede socialminister bebudede forslag om en familiepolitik. Vi vil derfor stemme for socialministerens lovforslag og imod det af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen m. fl. stillede ændringsforslag.

Ragnhild Andersen: Det er nu flere år siden, kommissionen angående den enlige moders problemer afgav sin betænkning med indstilling om lettelser og forbedringer for de enlige mødre på en lang række områder. Der er sket meget lidt vedrørende denne sag, og jeg må ærlig talt sige, at jeg forstår ikke, for hvad de ærede ordføreres hjerter banker, når de ikke kan banke for denne sag. Jeg fatter ikke, at de ærede medlemmer ikke kan forstå, at det er meget dyrere at forsørge 5 børn, end det er at forsørge 1 barn, at der er hjælp behov her, og jeg begriber derfor ikke, at de ikke støtter vort ændringsforslag nu i stedet for at henholde sig til ministerens udtalelse om, hvad der måtte komme ad åre. Ministeren understreger i sin fremsættelsestale, at det hele er på overvejelsesens stadium. Man må derfor forstå, at mens græsset gror, dør horsemor, og det skulle jo ikke så gerne være tilfældet i det, medlemmerne meget gerne vil have lov til at kalde en velfærdsstat.

Jeg opfordrer derfor til, at man overvejer sin stillingtagen og stemmer for, at mødrene får de 200 kr. for hvert barn, de har at forsørge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget af *Ragnhild Andersen m. fl.* (se sp. 2788)

forkastedes med 116 stemmer mod 5; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af skatteopkrævningen i Frederiksberg kommune.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2278, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 219).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling satte til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i kriminallov for Grønland.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2853, fremsættelsen i tidenden sp. 2737).